

לפרשת נח

נחיתה בטוחה לשגרה

הרב גור גלון

ידוע שעיקר האתגר והקושי הוא להתמודד עם השגרה. ופרשת נח – הפותחת תמיד את חודש מר-חשוון, את המועדים לשגרה – נותנת לנו כלים כיצד ניתן להתמודד עם השגרה.

האות המיוחדת של חודש מר-חשוון היא האות נו"ן (לפי ספר יצירה), והיא הרומזת לנפילה, כפי שאומרת הגמרא (ברכות ד ע"ב) בהסבירה מדוע הושמטה האות נו"ן מהמזמור "אשרי יושבי ביתך" (הבנוי כולו על פי האל"ף ב"ת), וזאת בהתאם לפסוק "נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל". גם בשפה העברית האות נו"ן היא אות נופלת. לדוגמה, אם ניקח את השורש נ.פ.ל, נראה שבהרבה מאוד הטיות הנו"ן נופלת: אפול, יפול וכו'.

מתוך כך עולה השאלה מדוע חודש חשוון הוא חודש בו יש נפילה? והתשובה הפשוטה היא שדווקא לאחר ההתעלות העצומה שחוונו בחודש תשרי, בו עלינו ממדרגה למדרגה – מראש השנה ליוה"כ, מיוה"כ לסוכות ומסוכות לשמני עצרת – פתאום אנו עוזבים כביכול את ההתעלות וההתקדשות, וחוזרים לימי החול האפוריים – וזו נפילה גדולה.

למנוע את הנפילה אי אפשר, כיוון שכל פעם שירודים מהרעיון, מהאידיאל והמחשבות למעשים והיישום, בהכרח יש ירידה ונפילה (כפי שראינו בשבוע שעבר במעשה הבריאה). ולכן תפקידנו הוא לדעת ליפול נכון, לדעת לבצע את הירידה באופן שירומם את המציאות. זו עדיין תהיה ירידה אבל היא תהיה ממקום גבוה יותר מאשר בשנה שעברה (שכן אנו עולים במדרגות משנה לשנה), וננחת במקום גבוה יותר מהירידה של שנה שעברה.

כך מסביר הרב חרל"פ (מי מרום חלק ה') את מעלתו של נח. נח היה, לפי התורה, איש צדיק תמים היה בדורותיו, את האלוקים התהלך נח, ועל כך מסביר הרב חרל"פ כי:

"נגד אלה שהתפארו בעצמם לומר כי 'בני אלוקים' המה ושעל ידי זה פרצו גדרות עולם, החזיק נח את עצמו ל'איש', ולא יותר מזה, שגדר עצמו בכל הגדרים הדרושים לאיש באשר הוא איש, ועל ידי זה היה לצדיק תמים. וזהו 'את האלוקים התהלך נח', שהרגיש תמיד שהוא זקוק לסעד ועזר מלמעלה, ושמבלעדי הסעד הלזה לא יצליח ולא יעלה בידו מאומה." ונבאר מעט את דבריו.

הרב חרל"פ מכוון את דבריו לאשר נאמר בתחילת הפרק "ויראו בני האלוהים את בנות האדם כי טובות הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו... הנפילים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבואו בני האלוהים אל בנות האדם...". לפי חלק גדול מהפרשנים בני האלוהים המתוארים בפסוק הינם בני השרים והשופטים, שראו עצמם מעל ומעבר לגדרים, החוקים וכללים המקובלים, ולכן הרשו לעצמם לקחת נשים מכל אשר בחרו, ואפילו כלה מחופתה. גוואה זו גרמה לשחיתות והרס המידות וההתנהגות, ובסופו של דבר גם להרס העולם.

לעומתם, נח ראה עצמו כאיש רגיל המחויב לכל הגדרים והסייגים. נח קיים בעצמו את הפסוק "אשרי אדם מפחד תמיד" וכל הזמן הרגיש שהוא צריך להתפלל להקב"ה שיעזרהו ויצילהו מנפילה. ודווקא הכרה זו, והענווה והצניעות שאפפו את נח, הם שסייעו לו להיות איש צדיק תמים.

גם אנו, בירידתנו מההתלהבות וההתקדשות המיוחדת של ימי החגים, צריכים להכיר בחולשתנו ולקבוע לעצמו גדרים וסייגים, כדי ליפול נכון. לדוגמה, אדם יכול לקבל על עצמו ללמוד כל יום דף גמרא, אך אם לא יצטרף לשיעור קבוע, אזי הסיכוי שיעמוד בקבלה שלו נמוך מאוד. דוגמה נוספת, אדם יכול להחליט שכל שבוע יהיה לו זמן איכות עם כל אחד מילדיו, אולם אם לא יחליט מתי בדיוק הדבר יעשה, יכניס אותו ליומן, ויקבע באופן ברור מה יעשה בזמן האיכות עם ילדיו, סביר להניח שהצהרתו תהיה מילים בעלמא.

לא מספיק הרצון הטוב, אלא יש גם צורך בקביעת מבנים ודרכים מעשיות שיעזרו ליישם ולהוריד למציאות את הרצון הטוב. זהו בדיוק תפקידו המכריע של חודש מר-חשוון, שהרי מה שייקבע כעת וישרוד במהלך כל החודש, סביר להניח שימשיך במהלך השנה כולה.

זו הסיבה שדווקא הידיעה שאנחנו אנשים שצריכים לעזר וסיוע, לגדרים וסייגים, היא זו שתביא אותנו בסופו של דבר לצדקות היותר גדולה.

בעזרת ה' נעשה ונצליח.